

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdajo 12.—
Za pol leta, četrta leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč., izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petiti. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domaći oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzobjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Ljubljana 27. (Deželni zbor.) Deželni zbor je v drugem čitanju vsprejel realni zakon s predlogom poslanca Povšeta, po katerem bodi pouk v hrvatskem jeziku obligaten in resolucijo poslanca Kalana, po kateri se pomnožijo ure za veronauk na viši realki.

Tekom razprave je poslanec Lenarčič priporočal, naj se mesto hrvatskega jezika uvede ruski jezik kakor svoboden predmet, kateri jezik je neobhodno potreben vsakemu izobraženemu Slovemu.

Deželni predsednik baron Hein je izjavil, da se pomen ruskega jezika v obče ne da tajiti; onega pretiranega pomena, katerega mu pripisuje poslanec Lenarčič, pa še, hvala Bogu, nima v Avstriji.

Poslanec Kalan se je zavaroval proti temu izrazu, naglašuje prijazne in lojalne odnose med Avstrijo in Rusijo ter je izjavil, da so Slovenci in Hrvati navezani drug na drugega. Vzlic temu se hoče umetno obdržati ločenje obeh narodov in ovirati, da bi se ustvaril velik jugoslovanski narod, ki bi bil poklican stražiti avstrijski jug.

Na to je rekel poslanec Schaffer, da se mora v imenu nemškega veleposestva zavarovati proti konečnim izvajanjem poslanca Kalana.

Budimpešta 27. Zbornica poslancev se je posvetovala o zakonu glede kurjalne sodnosti. Po kratki razpravi se je posvetovanje preložilo na jutri.

Berolin 27. Wolfova pisarna javlja iz Washingtona: Predsednik Mac Kinley je včeraj vsprejel nemškega poslanika pl. Holleben-a in mu je dal pojasnil napram njegovemu poročilu o vedenju Coghlena. Ob enem je predsednik prosil posla-

nika, naj nemškemu cesarju in cesarski vladi sporoči zagotovilo njegovega prijateljskega mišljenja.

London 27. Prvi lord admiralitete, Gosen, je v svojem večernjšnjem govoru rekel nadalje: »Kar se tiče Rusije, menim jaz, da smo došli z njo do prijateljske sprave. Z Nemčijo smo se pogodili prijateljski in z Francijo smo v nekem težavnem vprašanju zamogli doseči dostojno sporazumljenje, ne da bi bili žalili narodna čustva tu ali tam«.

Carigrad 27. V Djeddah-u je minoli terek umrlo dvoje oseb za kugo.

Lugos 27. Mesto Karansebes gori na petih krajih. Ogenj povsenuje velik veter. Od tukaj se je na pogorišče po železnici odposlalo vojakov in gasilcev.

Ob odprtem grobu grofa Hohenwarta.

Čim je zatisnil svoje trudne oči mož-o-lličnjak, ki je oral globoke razóre v življenje in je njegovo delovanje ostavilo trajnih sledi v političkih odnosih in parlamentarnih tvorbah, v hipu je njegova oseba predmetom in središčem vseobče diskuzije. Jedni hvalijo, drugi grajajo; jedni blagoslovljajo njegov spomin, drugi proklinjajo; jedni črtajo značaj in političko individualnost pokojnika od solnčne, drugi od senčne strani; jedni ga postavljajo v izgled, drugi v svarilo. Notri med tema dvema diametralno nasprotnima si strujama pa izreka svojo sodbo malo številce onih, ki so pravični in objektivni; ki tehtajo dobro, kar se jim je zdelo dobrega, in tudi slabo, kar se jim je zdelo slabega.

Tako se godi tudi ob smrti grofa Hohenwarta. Mož je nad dve desetletji oral globoke

razóre v življenje avstrijsko in tudi sedanje tvorbe v parlamentu avstrijskem nosijo na sebi znamko Hohenwartovega delovanja.

In oglašajo se sodniki. V enem pač soglašajo vsi: da je bil Hohenwart markantna oseba v življenju avstrijskem, ki je se svojo avtoriteto, z udanostjo vseh onih, ki so mu bili blizu se svojimi političskimi nazori in z respektom, katerega niso mogli odrekati tudi nasprotniki pred državniško zmoglostjo njegovo, mogočno uplival na razvoj stvari v tej državi. Velikine političke in državniške individualnosti Hohenwartove si ne upa zatajevati nikdo. Nimbus njegove osebe je bil tolik, da priznavajo vsi, da je bil to odlična — morda najodličnejša prikazen v vrsti državnikov vse ustavne dobe avstrijske.

Ob meji tega splošnega pripoznavanja pa gredo pota navskriž. Jednim je bil grof Hohenwart apostol, ki je kazal državi na pot do zdravega, naravnega in vspešnega razvoja; do nje velikine! Po menenju nasprotnikov je pokojni grof Hohenwart potiskal državo na pot razdevanja, v zmešnjave, na pot, ki mora neizogibno dovesti do — poloma!

Prvim se seveda prištevajo nemški narodi, obsojevalci pa so glasniki nemškega centralizma, germanizacije in ideje nemški uniformirane Avstrije. Da imajo prvi pravo in drugi krivo, tega ne treba dokazovati na dolgo, ker govoré dejstva dovolj glasno. Izvzemši kratkih epizod ministerstev Belereditja, Potočkega in Hohenwarta je bila država domena nemških centralistov. In kam je privedlo državo to nemškoliberalno vladarstvo?! Narod, večina prebivalstva so bili v večnem boju z upravo države; na tej splošni nezadovoljnosti je krvavela država. Narodom so se odrekale najprimitivnejše pravice. Pa ne le narodom je bilo gorje,

obiščes! Prav veseli me res! Pa sedi, gotovo si truden.

Mihi je postajalo tesno pri sre. Ta glas se mu je zdel prisiljen in sladki obraz gospoda ni kazal baš pristnega izraza . . . Poprej v pismih ga je tudi nazival gospoda, blagorodnega gospoda! zdaj pa ga tiče . . .

No, končno, seveda, kako naj mu tudi ne reče ti, v njegovi obnošeni kmetijski obleki!

In zopet se je opogumil ter brez dolgih ovinkov povedal, kako in kaj. Da je prišel po gospodovem nasvetu semkaj v mesto, da se hoče osvoboditi, ker mu je v neznatni vasi nemogoč vsaki napredek, katerega si on vendar tako zelo želi.

Obraz gospoda urednika je postajal čim dlje daljši in Miha mu je čital že iz obraza, da nima tu ničesar upati.

— Seveda je že vse prav lepo, toda je pač tako na svetu, ne more se vsega, če tudi bi se rado. Sicer pa jaz tudi nisem mislil tako . . . No, jaz res ne vem . . . Na, če hočeš tu nekaj . . ., da boš imel za kosilo.

Mihu je zavrela kri v senih. Bilo mu je, kakor bi mu kedo črno zaveso potegnil čez oči. Koliko je pričakoval, koliko upal in sedaj se mu ponuja denar za jedno kosilo . . .!

Vzravnal se je.

— Nisem prišel beračit, gospod — je dejal in brez daljnega pozdrava odhitel na ulico.

(Zvršetak pride.)

PODLISTEK.

Privilegij.

Spisal Poluks.

Bil je še cel idealist in sveta ni poznal ni malo, zato je bil jako naiven v svojih osnovah mnogokrat. Ah, verjel jim je vse, kar so pisali oni spoštovani učeni gospodje iz šumnega sveta njemu v njegovo tiho, mirno vas.

Vselej je vztrepetal v nekem ponosnem, razkošnem veselju, kadar je čital ono laskavo »Velečenjenji«, »velespoštovani«, »ugledni«, »mnogočislani«, na naslovu pred svojim imenom. Revež še ni vedel, da hinavska uljudnost nadeva take pridevke tudi skritim in priznanim lopovom, ni vedel, da so oni iskreni pozdravi, oni laskavi zaključki sama prazna brezpomembna forma.

— Če so vsi tako dobri, tako blagi in prijazni z menoj, gotovo mi bo ta ali oni tudi dejansko kaj pomagal — računal in upal je v svojih mislih in na tej podlagi zidal vso krasno, mamljivo zgradbo svoje bodočnosti.

Tudi sedaj je razmišljeno slonel nad svojimi pismi in razne opojne slike so mu rajale v duši.

Da, osvoboditi se mora, pohiteti mora venkaj v svet, v sfero duševne svobode in napredka!

* * *

Stopal je po mestnem tlaku s prvim razočaranjem v mladi duši.

Bolelo ga je in žgalo v sre ko živ ogenj. Oči so ga pekle, v prsih pa ga je tiščalo nekaj mrzlega, težkega.

Odšel je v svet, v svobodo!

Ah, koliko je imel nad, koliko upov. Peš je šel od doma in truden stopal po prašni vijugasti cesti iz domače neznatne vasi v svobodni, napredni svet, v življenje.

Gladen je došel do mesta in zadnje noviče je izdal za prenočišče v gostilni, kjer se je spočil in očedil, da čist in spodoben stopi pred svoje zaščitnike.

Ničesar ni pisal prej. Nekako veselil se je na gotovo radosno presenečenje, katero pripravi svojim naklonjenim, učenim pismenim znaneem.

Pogumno je vprašal za stanovanje urednika »Domačih glasov« in podjetno potrkal na njegova vrata.

— Svobodno! — se je odzval nepotrpežljiv, oster glas.

Vstopil je in mrzla atmosfera resne uredniške sobe pala mu je neprijetno na prsa.

— Kedo je? — je vprašal debelušen gospod z naočniki, ne da bi pogledal kvišku.

— Jaz, Miha Lovrin — je odvrnil ne brez ponosa.

— Vi? — se je zavzel gospod, skočil kvišku, nekako ostrmel in nadaljeval v zadregi: — Torej, ti si tisti Lovrin? No, lepo, lepo, da me

ampak vsem, ki se niso slepo pokorili diktatom nemškega liberalizma. Bila je to doba najhujega absolutizma pod krinko liberalizma: doba brezvestnega izkoriščevanja državnih sredstev v prilog somišljenikom in najkrutejšega proganjanja vseh, ki se niso slepo pokorili zistemu. Bila je to doba razbrzdane svobode jednim in dušenja slehernega svobodnega diha drugim. Vse naravne sile države so bile vezane kakor v kleščah in vezan je bil seveda tudi razvoj države. Bila je to doba najhujše politične mizerije. Še stokrat huje gorje je bilo na gospodarskem polju. Milijoni državnega denarja so se porabliali v prilog pojedinca, klik in družeb. Sleparska podjetja so rasla iz tal kakor gobe po dežju, in subvencionirala jih je državna uprava. Kjer je kako tako podjetje ali delniška družba zašla v denarne zadrege, ker so se njega sredstva zgubljala v žepih posamičnikov, hitro je bil liberalizem pri rokah z svojo akcijo za takozvano »asaniranje«. Milijoni krvavih žuljev ubogih davkoplačevalcev so se porabliali, da so se take družbe vzdrževale nad vodo v jedini namen, da so posamični oblastneži mogli moliti dalje. Privilegovane klike in kaste so bogatele, finančno stanje države pa je propadalo, javno blagostanje je bilo v razsulu. To gospodarstvo je trajalo dalje, dokler ni prišel veliki črni petek, pravi sodnji dan: veliki polom v letu 1873, ki je uničil nešteto gospodarskih ekzistenc onih zasleplencev, ki so — v trdnem menenju, da so na potu do bogatstva — zaupali vse svoje imetje takim družbam in so zgubili — vse!

Gorje torej na vseh straneh — take so bile sledi one nemško-liberalne ere, kateri je hotel storiti konec grof Hohenwart razvivši kakor minister-ski predsednik zastavo pomirjenja narodov in sprave istih z državo. Kdo ne bi umel jeze in sovraštva nemškega liberalizma proti grofu Hohenwartu?! Kdo bi se čudil, da so nemški liberalci videli v Hohenwartu svojega najnevarnejšega nasprotnika?! In vrgli so ministerstvo Hohenwartovo. Tudi temu se ni čuditi. Moč centralistov je bila ogromna. Vsa birokracija od najnižega do najvišega klina je bila nasičena z duhom nemškega centralizma, sleherni uradnik je čutil v sebi pionirja zistema. In z birokracijo je šlo tudi višje vojaštvo, ki, žal, še deloma dan danes noče umeti, da moč vojske je v zadovoljnosti in v duhu, ki jo preveva, ne pa v nemškem hier. Potem se je pridružila še velika moč Madjarov, ki so videli v nemškem nadvladju v tej polovici predpogoj madjarski hegemoniji v oni polovici. In slednjič se je vsem tem činiteljem pridružil še veliki vpliv zmag pijane Nemčije. Vsa ta fulanga se je dvignila proti Hohenwartu in njegovim poštenim namenom za osvobojenje narodov in države iz tega krutega jarma. Je-li čuda, da se je ministerstvo Hohenwartovo moralo umakniti, ne da bi bilo moglo izvršiti svojo plemenito nalogo?! Grof Hohenwart je pal. Za njim je prišla zopet nemškoliberalna doba, ki ni bila boljša od prejšnjih. Ali ideja grofa Hohenwarta ni zamrla. Seme je bilo vrženo v zemljo in je kličlo dalje. Moč liberalizma nemškega je pojemale vidno, umiral je na lastni pokvarjenosti. Prišel je v letu 1879 grof Taaffe in žnjim je slavila Hohenwartova ideja svoje zopetno ustajenje. Grof Hohenwart je postal prvim sotrudnikom zistema Taaffe-ovega in najvplivnejim parlamentarcem. In ta ideja — ideja pomirjenja narodov — bije tudi sedaj veliki boj proti nemškemu šovinizmu.

28 let je minulo od tedaj, odkar je grof Hohenwart nastopil se svojim zares avstrijskim programom. Ubijali so to idejo, proglašali nje nositelja ubijalcem državne jednotnosti, veleizdajico, prvoborniteljem črne reakcije — ali ta ideja živi in se globi bolj in bolj. To pa je najzgovornejši dokaz, da je Hohenwartova ideja — prava!

Tudi mi smo čisto obžalovali vliv Hohenwartov zlasti na naše poslance. Hohenwartov klub se nam je videl v poznejši dobi kakor ceklja na našem vozu. Ali s tem ni rečeno, da je temeljna ideja Hohenwartova slaba, marveč se nam zdi, kakor da se je mož nekako ustrašil naglega razvoja posledic iz njegove lastne ideje. Osvoboditi je hotel narode, ali korak za posledicami osvobojenja mu je zastajal. Zato je zadrževal tudi korake naših poslancev prav v takih trenutkih, ko je trebalo stopiti najkrepkeje.

Grof Taaffe je bil navihani diplomat, ali grešil je tudi on, ker je na pol pota do gotove zmage

često paktiral z sovražnikom. To je zadrževalo zdravilni proces. A grehe Taaffe-a je pisati tudi na račun Hohenwarta. To smo vedeli vsi. In zato čisto nismo bili zadovoljni z njim in smo pozdravili kakor čin odrešenja, ko je zaspal njegov klub. Roke so nam postale svobodnejše.

Toda danes, ko stojimo ob odprtem grobu grofa Hohenwarta, nam je pred očmi le mož, ki je srčno nastopil z veliko idejo, ki se mora še boriti za zmago, ki pa mora zmagati — ker je ideja bodočnosti te države. Čast in slava Hohenwartovemu spominu!

Politični pregled.

TRST, 28. aprila 1899.

Iz deželnih zborov. V deželnem zboru kranjskem so imeli včeraj jako zanimivo razpravo, v katero je posegnil tudi deželni predsednik, baron Hein, na način, ki mora osupniti vsakogar. Posvetovali so se o realnem zakonu. Posl. Lenarčič je predlagal, naj se na realkah uvede ruščina kakor svobodni predmet. Svobodno je vsakomur, da ima svoje posebno menenje o vrednosti tega svetovnega jezika — da-si govori v tem pogledu prav glasno že to dejstvo, da se na Nemškem prav pridno uče tega jezika in da se proizvodi ruskega uma s pravo nervozno naglico prevajajo v vse evropske jezike — ali način, kakor se je deželni predsednik postavil proti predlogu Lenarčičevemu, je bil tako čuden, da smo res strmeli. Vskliknil je namreč, da »hvala Bogu«, da se Avstriji ne treba učiti tega jezika. To je res nečuvno, da tako visoka oficijelna oseba tako žaljivo in izzivalno govori o jeziku sosednje mogočne države, za katere prijateljstvo se kar ruvajo vse vlasti, do katere so prav naši avstrijski odnošaji tako prijateljski, kakor že dolgo niso bili, in katere prijateljstvo je za našo državo morda toliko vredno, kakor vseh drugih držav skupaj. Hvaležni smo klerikalnemu poslanu Kalanu, da je odločno zavrnil ta malotaktni nastop barona Heina.

Važna razsodba za deželne komisije za pridobnino. Upravno sodišče je izdalo te dni na neko pritožbo velevažno razsodbo, da v slučajih, ko se je na deželno komisijo nložila pritožba zaradi previsoke pridobnine, odmerjene po komisiji za pridobnino, ima deželna komisija le to pravico, da se izreče, da-li je pritožba opravičena ali ne, nikakor pa nima pravice povišati mero davka.

Novinski glasovi o odnošajih na Primorskem. »Hrvatska domovina« pozdravlja z veseljem komuniké naših poslancev, zlasti zato, ker pozivlja vlado na odgovornost. Zistem da je sokri-vec Italijanov. O tem da moramo biti prepričani, sicer bi se utegnili zazibati v nevarne iluzije. Vlada bi morala braniti svobodo in deliti pravico. Vlada pa ne more na Primorskem zagotoviti niti svobodnega izvrševanja poslanske dolžnosti. Zato treba klicati na odgovornost tudi njo. To so storili in zato jih — pravi »Hrvatska domovina« — hvalimo od srea. Solidarnosti neprijateljev mora se postaviti nasproti naša solidarnost. To so storili hrvatski in slovenski poslanci in to je jedini način, da imponujemo protivnikom in vladi. Žalostno je stanje naših bratov v Primorju. Ali na drugi strani moramo priznati, da so storili vse, kar so mogli storiti z svojimi silami in s krepostjo svoje moči. V njihovem novinstvu vidimo najboljši odsev njihove borbe in tudi njihove zavesti, ki se v tej borbi vsaki dan budi, jači, sveži in širi. Mi na tej strani Velebita imamo — tako vsklika zagrebški list — komaj pojim, o mukah, ki jih morajo premagovati oni, da si pridobe danes to, jutri drugo obično. Ali znajo premagovati te muke. Vzlie temu žalostnemu stanju se ne bojimo, ker vidimo, koliko zmora narodna zavest. Ne bojimo se, ker je naša stvar v tako dobrih rokah, da ne more biti v boljših. O tem nam daje dokaza tudi zadnji sestanek v Trstu.

»Information« pravi da so našim poslancem abstinenco uprav usilili. In nadaljuje: Vlada gleda na dogodke v Primorski z uprav čudno brezbržnostjo. Ali podcenja te dogodke, ali ni prav obveščena, ali si noče, nakovana na češke razmere, nakladati novih skrbi? Zdi se nam le, da se s preziranjem tega, kar se godi tam doli, nikakor ne boljša položnje. Taktika, ki spravlja bedo do velike časti, se ni izkazala v družih pokrajinah dr-

žave. Ne vernjemo, da bi bili taki taktiki ravno na Primorskem usojeni lepši vspehi.

Slednjič imamo danes klasično pričo iz italijanskega tabora, ki je nastopila proti divjanju laške večine v deželnem zboru istrskem. To je milanski Seccolo, ki sicer občuduje borbe svojih rojakov ob Adriji v obrambo italijanstva, toda dozdeva se mu — tako pravi doslovno —, da včasih prestopajo meje dovoljene samoobrane, poslužuj se istih nasilnih sredstev, protikaterim protestujejo, ako jih avstrijska vlada rabi proti njim. Ako se v deželnih zborih, v katerih imajo Italijani večino, Slovani hočejo posluževati svojega materinega jezika, potem posnemajo le izgled trentinskih poslancev v deželnem zboru v Inomostu. Celó v slučaju, ako bi kakov temeljni zakon določal kateri službeni jezik, kateri zakon bi bil nasproten zahtevi Slovanov, bili bi le-ti vendar opravičeni zahtevati, da se ta zakon spremeni. Spoštovanje pred pravicami manjšin je dandanes v najnaprednejih deželah pripoznano kakor potreben korolar načela svobode. Italijani v »Venezia Giulia« naj imajo pred očmi, da se v podalpinskem parlamentu savojskim poslancem in senatorjem ni nikdar odrekala pravica — da-si so bili v odločni manjšini — posluževati se francoskega jezika in da so se isti tudi v obili meri posluževali te pravice.

K položaju. »Narodnim Listom« javljajo z Dunaja, da govore vsa znamenja za to, da se pripravljajo jako resne stvari, ali pa so že določene. Njegovo Veličanstvo je vsprejelo ministre grofa Goluchovskega, grofa Thuna in grofa Bylandta kar zaporedoma in zadnje dni so bile kar tri ministerske konference vzlie temu, da sta odsotna ministra Wittek in Ruber. Govori se namreč, da tudi Avstrija pripravlja akcijo, da na skrajnem vztoku zasadi svojo zastavo.

Glede eventualnosti, da se izda jezikovni zakon na podlagi § 14. menijo »Narodni Listy«, da se s tem ne pomirijo razorani odnošaji. Sedanje razjedanje bo nadaljevalo, dokler ne pride na krnilo države mož, ki se ne bo obračal od načela: Jdnake pravice, jeduake dolžnosti, in ki bo imel vsikdar trdno roko v obrambo pravice.

Domače vesti.

Važno vest priobčuje zagrebški »Obzor«. Ista se glasi: Kakor znano, je tržaški municipij lansko leto nekako o Veliki noči odposlal na rimsko kurijo spomenico, polno tožeb proti škofu Šterku. Spomenico so seveda iz Rima doposlali škofu in je poslednji že pismeno na sijajen način ovrgel vse ono, kar so mu očitali v spomenici. Ko so na municipiju izvedeli te dni, da pojde škof v Rim, izdelali so novo spomenico, da rimski kuriji pokličejo v spomin tožbe v prvi spomenici. Ta spis se je dal na pošto prav tisti dan, ko je škof odpotoval v Rim. V pogovorih s prelati in s papežem je bil dr. Šterk obveščen tudi o tej drugi spomenici; ali ponovno se mu je posrečilo dokazati z dejstvi, kako je na homatijah v Trstu in v Istri kriva le italijanska stranka, katera bi hotela, da bi škof služil njenim strankarskim namenom, toda škof noče tega. Tako tolmači tudi »Politische Correspondenz«, da je škof popolnoma opravičil samega sebe in je prepričal kardinale in papeža, kako da odgovornost za vse, kar se je godilo in se godi, pada na življe, ki so izven duhovščine.

Odločna in jasna beseda. Prijatelj iz Istre nam je doposlal nastopno reminiscenco iz nekdanih burnih časov. L. 1859. je avstrijski poveljnik mesta in trdnjave Verona, f.m. Urban, objavil meščanom ta-le oglas:

Izjavljam, da se naredbe obsednega stanja morajo natančno spolnjevati od vsakogar, kajti jaz ne poznam nobene razlike oseb, kaznujem le čin ali pa namen. Da bodo pa prebivalci vedeli, s kom imajo opraviti, izjavljam: da meni, kakor poštememu Avstrijcu sme zaupati vsakdo, jaz pa ne zaupam nobenemu izmed vas.

Koncertni večer pevskega društva »Adrija« v Barkovljah, vršivši se minole nedelje, je vspel sijajno. Pevske točke sicer niso bili nove, ali naslajali smo se na njih, ker sta se možki in pevski zbor odlikovala po finem nijansiranju in preciznem izvajanju. Mešana zbor »Majniku« in »Studentku« sta se pela brez spremljevanja glasbe;

Volaričev dvoglasni ženski zbor «Slovenskim mladencam, ter velika možka zbora: Eisenhutov «Hrvat» in Volaričeva «Domovina» pa s spremljanjem glasovirja in gosli. Od točke do točke je raslo navdušenje po natlačeni dvorani. Da si so morali ponavljati vse točke — na burno zahtevanje občinstva — in da si sta oba velika zbora jako utrudljiva, ni bilo opaziti na pevkalj in pevcih nikake utrujenosti. Zboroma in vodstvu treba izreči odkrito in zaslužno priznanje. Igra «Panslavist» je izzivala kar cele salve smehu in zlasti smo se radovali, da je ljudstvo prav dobro umelo tendenco igre in se je od od srea smejalo starokopitnežu, ki noče umeti vzvišene narodne ideje.

Krona vsemu pa je bila — svobodna zabava, in to v prvi vrsti po gostih, ki smo jih imeli med sabo. Kar žarelo so vrlim Barkovljanom oči, ko so videli med seboj dičnega sokola istrskega — našega Spinčiča v družbi rodoljubov prof. Mandić-a, dra. Gregorina, dež. posl. Dollenza, dra. Pretnerja, dra. Abrama, dra. Zuccona in mnogo narodnjakov iz mesta in okolice. Pevec so zapeli »Istarskim sokolom« in vsikdar, ko so iz akordov pesmi ven zazvenela imena »Spinčič, Mandić in Laginja«, bil je pravi orkan navdušenja, da ti je kar sree igralo v prsih samega veselja. Viharni živio-klic in ploskanje niso hoteli potihnuti, dokler niso ponovili pesmi z istim tekstom. Prvi se je oglašil za besedo barkovljanski veljak gosp. Svetko Martelane, ki je pozdravil goste in zlasti gosp. državnega poslanca Spinčiča. Temu pozdravu je zopet sledil orkan navdušenja. Takoj je ustal gospod Spinčič, da se zahvali na pozdravu ob nepretrznih ovacijah. Govoril je kakor zna ravno on. Zagotavljal je Barkovljane, da niso osamljeni v svojem boju, ampak vsi sočutstvom žnjimi v njih velikih borbah, o čemer priča današnja udeležba, ko nas je zbranih tu iz mesta, iz Istre in lepo število dalmatinskih Hrvatov. (Ob teh besedah je občinstvo priredilo pristrčno ovacijo navzočim Dalmatincem.) Govornik je omenjal naše bede, krivcev na tej bedi in je zaključil z apostrofo, da le v bratski zlogi moremo izvojevati zmago. Gospod prof. Mandić je slavil delovanje pevskih društev po okolici in še posebej »Adrije«. Ako bi kedaj — in to vsled pritiska nasprotnikov — nehalo delovanje teh društev, potem bi morali reči, da Barkovlje niso več v Avstriji. — G. dr. Abram se je spominjal pokojnega nepozabnega Dragotina Martelanea. (Slava njegovemu spominu!), ki je bil ustanovnik «Adrije». — G. dr. Zuccon se je spominjal onega, ki vodi vse to pevsko gibanje, in to ne le v Barkovljah, ampak tudi drugod po okolici, gosp. H. Ražma. Občinstvo je viharo pozdravljalo gospoda Ražma. Le-ta se je v lepem, deloma humorističnem, a vse-skozi navdušenem govoru zahvalil na laskavi zdravici kakor tudi na vseh družih lepih govorih tega večera. Vsem je zaklical navdušeno, naj s krepko besedo in odločnim dejanjem nadaljujejo boj za prava našega naroda. Potem so zopet govorili: Spinčič, dr. Zuccon, Svetko Martelane in drugi, tako, da je bila ura že pozna, ko smo se jeli razhajati. Razšli smo se veselih sre, kajti bil je to večer divnega užitka, večer, ki nam je vnemal srea in povzdigal duha in ki nam ostane v lepem spominu. Takih sestankov nam treba, kajti sledi so jim trajne.

Možka podružnica sv. Cirila in Metoda v Trstu vabi na svoj občni zbor, ki bo v soboto dne 6. majnika ob 8. uri in pol zvečer v prostorih »Delavskega podpornega društva« po sledečem dnevnem redu: 1. Pozdrav prvomestnika. 2. Letni poročili: a) tajnika, b) blagajnika. 3. Posamični predlogi, želje, nasveti. 4. Volitev prvomestnika in odbora.

NB. Tu bo zopet prilika, ko bodo mogli udje pokazati, da se res zanimajo za delovanje in napredek podružnice. Ne bodite hladni, udeležite se zborovanja v polnem številu in pokažite, da Vam ni vsejedno, kam da prihajajo vaši doneski.

Kakov gospodar bi bil tisti, ki ne bi niti ob zvršetku leta pregledal oskrbnikovega delovanja na svojem posestvu!

Bodite torej dobri gospodarji in — na svidenje!

Uradne ure na c. kr. primorskih davčnih in sodno založnih uradih so od 11. maja t. l. naprej: ob delavnikih od 8. do 12. ure predpoludne, potem od 2. do 6. ure popoldne, ob praznikih pa od 8. do 12. ure predpoludne.

Denarni promet pa se zaključuje ob delavnikih ob 5. uri popoldne, ob praznikih ob 11. uri in pol popoldne, in zadnji delavni dan vsakega meseca ob 12. uri popoldne.

Ob nedeljah in na Božič (25. decembra) pa denarnega prometa ni, ter ostaja urad zaprt; le službena, aktivitetna in pokojniška plačila se izplačujejo tudi te dni, če iztečejo istega dne.

Pismo iz Istre pobratimu. Vem, da se še spominjaš časa, ko je vlak vozil bivšega ministrapredsednika mimo buzetske postaje na Dunaj. Polno je bilo ljudi na postaji: tu Italijani z buzetkim »odrešenikom« na čelu, tam Hrvati, ki so vsi nestropljivo pričakovali Badenija. Pred dohodom vlaka so se Italijani kratkočasili s poslušanjem godbe, ki je svirala Slovane izzivajoče točke, ter so glasno pritrjevali vsaki z »Eviva l' Istria italiana«. Gotovo nisi še pozabil, kdo med njimi je začel vzdigovati palico ter klicati Hrvate na korajžo. Buzetski odrešenik? Ne smeš mu zameriti! Notar Larice? Ne čudi se! Buzetski kričarji? Pusti jih! Ali hudo je bilo nama pri sreči, ko je nekaj pravih Hrvatorenegatov začelo divjati proti našemu ljudstvu. Ali se jih ne spominjaš? Kakoršni so bili, taki so še vedno: pravi oblikovalci odrešenikovih petâ ter njegovi verni sluge. Kaj jim je do krive prisege — saj je tak tudi voditelj — kaj jim je do krivega obdolženja mirnega Hrvata, samo da ga odtržejo od svoje žene, nedolžnih otrok ter porinejo v zapor! Koliko jih je že sedelo po nepotrebnem (če se ne motim — tudi midva bi bila kmalu morala), samo zato, da so bili ti podrepniki hvaljeni od odrešenika, samo zato, da so dobili od njega Judeževih grošev. No, tudi sila jim je dobro došla. Pred malo časa — bilo je menda zadnji ponedeljek — zgubil je eden teh pravdo, ki je imel z nekim poštenim, oženjenim kmetom iz Šaleža. Zakaj se je šlo, ne vem; le toliko mi je pisal prijatelj, da sta se dolgo pričkala na sodišču (na hodniku), dokler ni laški podajač — **zabol velik nož v telo nasprotnikovo.** Težko ranjenega so morali takoj prevzeti, a napadalec so spravili v zapor. Je-li morda mislil nesrečni renegat, da mu bo »odrešenik« tudi sedaj plet lovorov venec okolo glave, ker je zabol poštenega narodnjaka?! Za durmi svoje ječe bo premišljeval o storjenem zločinu. In če mu le Bog ni še zmešal vse pameti, sprevi deti mora, da je žrtva buzetskega glavnega hujskača. Od njega in drugih Italijanov je bil hvaljen ter povzdigovan v deveta nebesa. Kaj čudo torej, da je vzplamtel sovraštva nasproti Hrvatom, da se ni njegovo krvi žejno sree pomirilo poprej, dokler ni zasadil noža v meso Hrvata! Rad bi videl, kako mu bodo Italijani sedaj hiteli na pomoč, kako ga branili ter rešili iz klešč pravice?! Kakor kaže se bodo zvižali ter zmuznejo — z advokatom vred.

Tako v ljubljennem Buzetu. Poročal bi Ti še o drugih stvareh, pa saj veš, da nisem več tam. »Edinost« ne poroča nič, akoravno bi bilo lahko dopisnikov; da, celo »Naša Sloga« molči, akoravno vem, da bi bilo vsaj nekaj za vsako drugo izdanje lista.

Sicer pa pozdrav od Tvojega pobratima.

Iz Podgrada nam pišejo: Pripravljalni odbor za ustanovitev možke in ženske podružnice »sv. Cirila in Metoda za Istro« v Podgradu javlja, da bo ustanovitev prej imenovane dne 30. aprila t. l. Vspored: Otvorni govor, volitev odbora, slučajni predlogi. Najuljudneje so vabljeni vsi p. n. somišljeniki na obilo udeležbo in k pristopu.

Z Reke nam pišejo: V kratkem se odpre srbska narodna čitaonica na Sušaku, ki bo imela svojo palačo.

Madjari uganjajo vedno očitneje svoje — komedije! Nad sedežem parobrodne družbe »Ungaro-Croata« je prej vihrala avstro-ogerska zastava, sedaj pa samo — ogerska!

Na parobrodih iste družbe je avstrijska zastava na zadnjem mestu, ogerska na prvem!

Tu se govori, kar je pa malo verjetno, da mislijo Madjari ob prvi ugodni priliki opustiti »Croata« ter imenovati to družbo »Ungara«?

Nad sanitarnim uradom je bila navadno avstrijska zastava na prvem mestu, danes je pa popolnoma mala avstrijska zastava zakrita z veliko madjarsko!

Kaj pa Hrvati?! Nastane-li kaka reakcija?!

27 dni brez hrane. V Slovenski Bistrici je dne 23. marca 19letna dekla Neža Sturm, ki je

služila pri gostilničarju Mihaelu Gasteigerju, zginila iz hiše svojega gospodarja, ne da bi jo bili mogli najti, da si so za njo skrbno poizvedovali. Še-le dne 19. t. m. so našli dekle skrito pod senom na podu istega gospodarja. Deklica je še živel, toda bila je strašno shujšana vsled glada in mraza; tudi njeni nogi sta bili popolnoma zmrznjeni. Dosedaj se še ne ve, čemu je zginila dekle, in ista tudi dosedaj še ni hotela povedati, kaj jo je tiralo k temu osodepolnemu koraku.

Bratovščina sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu naznanja s tem slavnemu občinstvu, da je svoj občni zbor z veselico preložila na 14. dan maja, ker za prihodnjo nedeljo ni pričakovati ugodnega vremena. Dne 14. maja pa pridite vsi, vsi, da slišite in vidite »zelenega Jurija«!

Iz-pred sodišča. Včeraj je bil obsojen 30-letni Jakob Zvanut iz Trsta na 7 mesecev zapora radi poskušanja težkega telesnega poškodovanja, lahkega telesnega poškodovanja in žalitve redarjev, kar je zagrešil dne 2. t. m. proti mesarju Josipu Cervo.

23-letni Anton Gomijelj je bil obsojen na 2 meseca ječe, ker je dne 23. marca nekemu mladenci, ki je zaspal v kavarni Casa rossa, ukrad iz žepa 5 gld.

30-letni godec na harmoniko Fran Jež iz Šentvida pod Vipavo je bil obsojen včeraj radi javnega nasilstva in razgrajanja na tri mesece zapora. Dne 30. marca se je zoperstavljal obč. stražarjem, klatil z rokami okoli sebe in klical mimgredoče na pomoč, ko je bil aretiran. Najlepša pa je ta, da je Jež hrom in da se mora plaziti prav ob zemlji po vseh štirih. Človek bi niti ne mislil, da je tak nesrečnež zmožen javnega nasilstva. In vendar se je zgodilo.

Res hudo so mu jo zagodili s tem, da cele tri mesece ne bo mogel gosti na svojo harmoniko.

Ogenj je povzročila včeraj hčerka tapecirarja Ferdinanda Pave v ulici Fontanone št. 11 s tem, da je vžgala jedno žveplenko ter jo potem vrgla od sebe še gorečo med volno. Volna se je vnela in nastal je ogenj. Prihiti so pa koj gasilec ter zaprečili vsako nadaljno nevarnost. Koliko je škoda se še ne ve.

Umrljivost v Trstu. Od nedelje dne 11. aprila do včevši sobote, 22. aprila, umrlo je: 52 možkih in 30 ženskih, skupno 82 oseb. Lansko leto je umrlo ta teden 93 oseb. Doba umrlim je bila: 10 do 1 leta, 17 do 5 let, 3 do 20 let, 7 do 30 let, 9 do 40 let, 14 do 60 let, 15 do 80 let, 7 čez 80 let. Povprečno znaša umrljivost ta teden 25.6 od tisoč. Vzrok smrti so bile posebno naslednje bolezni: sušica v 13 in bolezni, v sapnikih v 17 in vnetje čev v 2 od navedenih slučajev. Minoli teden je umrlo oseb: na škrlatici 6, na tifu v trebuhu 2 osebi in na oslovskem kašlju 1 oseba.

Podpornemu društvu za slov. visokošolce na Dunaju so poslali: (Zvršetek.) Po 2 kroni so darovali: Primož Pakiž Sodrašica, dr. Jan. Lendelj odvetnik Dunaj, Frane Sajovic v Kranju, Martin Dežela v Idriji, Ada Vetrli v Boleanu, Josip Bonelj, trgovci v Železnikih, Fr. Gastmayr, c. kr. davčni nadzornik v Črnomlju, Kavčič Ivana v Žireh, Alojzij Šijaneč, župnik pri Negovi, Janez Dediček v Polčanah, Ivan Pušaveč, c. kr. sodnijski uradnik Kranjska Gora, Fr. Gustin, trgovci v Metliki, Gothart Rot, župnik pri Stari Cerkvi, Matija Jeriha, msg., kanonik Novo Mesto, dr. Julijan Kotzmuth, c. kr. zdravnik v Postojni, Otmar Skale, c. kr. živinozdravnik Novo Mesto, Tomaž Kajdiž, dež. posl. v Moravčah, Amalija Jenko v Litiji, Josip Razboršek, dekan v Šmartnu, Josip Hočevar, kanonik Novo Mesto, Anton Božič Radoslaveč, dr. Mihalič Anton v Ljutomeru. Po 1 k. so darovali: Josip Strojnik, župnik, Kucovan, Josip Ivančič, Ivan Skuhala in Alojz Pavlin v Ljutomeru, Boneelj Fr., župni upravitelj v Dražgošah 3 k., Anton Bratina vikar v Dobrdbu 2 k. 64 st., Josip Jereb, župnik v poklju v Ljubljani 2 k. 80 st., Lovrene Krštofič, župnik v Kovorju 3 krone.

Blagim darovalkam in darovaleem bodi najiskrenejša zahvala, daljne darove bode hvaležno sprejemal v. l. gosp. Frane Jančar msg. papeški komornik itd. Dunaj I. Singerstrasse 7.

Različne vesti.

Dobrotnik Slovakov. Letos je umrl v Stolnem Belemgradu odvetnik Jan Martinka, ki je zapustil ves svoj imetek (72.000 gold.) slovaški „Matie“, da bi se od tega legata, kadar doseže svoto 100.000 gld., pomagalo slovaškim šolam in drugim narodnim izobraževalnim zavodom. Stolno-beligradska sodišče je zaustavilo izplačevanje legata, ker da slovaški narod ni »pravna oseba«, ter da ne more podedovati, in vrhu tega da je namen legatu Martinkovemu, da služi panslavizmu. Kraljevska tabla je razveljavila to nezakonito postopanje in je določila, da se mora izpolniti poslednja volja pokojnika. Da-si tudi ta stvar še ni rešena, jeto vzgled, kako so bratje Slovaki požrtvovalni, kadar gre za podpiranje svojih izobraževalnih zavodov.

Gosli za 12.000 goldinarjev. Iz Prage poročajo, da je mladi češki virtuz Jan Kubelik pred kratkim prejel v dar jedne najdražjih goslij. Bogat praški tvorničar Friderik Brosche je namreč kupil gosli od Quarmerija za 12.000 gld. in je je potem podaril mlademu umetniku. Gospod Kubelik se ima svojemu učitelju zahvaliti tudi, da se je seznanil s svojim mecenom.

Koliko stane jeden poljub na Angležkem? Sodišče v londonskem okraju Margate je določilo kakor najnižjo takso za ukraden poljub — 60 gld. Na to globo je bil obsojen mlad mož, gledališki igralec. Stanoval je v hotelu. Pomladansko solnce se je smehljalo v njegovo sobo, ko je vstopila sobarica, krasna Florentina. Izročila mu je račun in je smehljaje vsprejela odšteto svoto. Ta smehljaj je mr. John Pimpletona tako očaral, da je lepi Florentini ukradel poljube. In zato 5 funtov (60 gl.) kazni!

Brzjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Dunaj 28. Njegovo Veličanstvo cesar je sporočil udovi grofinji Hohenwart, da se udeleži pogreba grofa Hohenwarta.

Dunaj 28. Cesar je imenoval nadvojvodo Frana Ferdinanda generalom konjice, viceadmirala barona Spauna pa admiralom.

Dunaj 28. Današnja seja deželnega zbora je bila viharna. Krščanski socialist Schneider je hotel prečitati interpelacijo radi nekega krvavega čina v Polni, cesar pa deželni maršal ni hotel dopustiti. Schneider je kričal, da so Židje morilec in ministri da so korumpirani od Židov. Tudi minister za pravosodje da je kupljen od Židov. Deželni maršal je opetovano pozval govornika na red. Vrišč je bil tolik, da je predsednik moral prekiniti sejo.

Dunaj 28. Poslaniki odidejo dne 2. maja v Budimpešto, kjer bodo vsprejeti od vladarja. Istega dne pride v Budimpešto tudi minister za zunanje stvari grof Goluhowski.

Dunaj 28. Danes o poludne je bil pogreb grofa Hohenwarta. Pogreba so se udeležili cesar, več nadvojvod, ministrov, političkih odličnjakov korporacij itd.

„Hotel Nazionale“

v Trstu, Via Vienna št. 4

Cena od 60 novč. naprej.

V pritličju nahaja se tudi „Restaurant Nazionale“ elegantno opremljen, preskrbljen vedno in ob vsakej uri s gorkimi in mrzlimi jedili. Toči se: fino plzensko pivo in Culmbach-ovo črno pivo, najbolje dalmatinsko „Apolo di Lissa“ in istrsko vino ter razna vina v boteljkah, vse po zmernih cenah.

Lastnik je slovan-dalmatinec. Govori se slovenski in hrvaški.

Naslanja se na geslo: „Svoji k svojim“ priporoča se slavnemu občinstvu slovenskemu in hrvaškemu za obilen obisk

Josip Serdarović,
lastnik.

nahaja se v bližini kolodvora južne železnice pristanišč, poštne in brzjavne urada ter je popolnoma obnovljen. Sobe elegantne vse v I. nadstr.

Javna zahvala.

Podpisana rodbina se iz globine svoje duše zahvaljuje vsem onim blagim dušam, ki so nam o priliki smrti našega premilega in nepozabnega

Štefana

na katerikoli način izkazali svoje sočutje in vsem onim, ki so dragemu pokojniku izkazali zadnjo čast, spremivši ga do groba.

V TRSTU, dne 27. aprila 1899.

Družina Ribarić.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih antecipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

Posredovalnica za potovanja.

Alojzij Mozetič Piazza Negoziante 1. daje pojasnila za vsakršna potovanja in sprejema predplačila za obisk svet. razstave v Parizu l. 1900.

Zaloga krompirja, zelja in fižola.

Vatovec Jak. ulica Molin piccolo št. 9 ima zalogo krompirja, zelja fižola in drugih pridelkov. Razprodava na debelo.

Poduk v glasbi.

Vogrič Hrabr. ulica Stadion 19, I. n. ponuja glasbo praktično in teoretično, doma in zunaj

Zaloga olja, mila in kisa.

Vatovec Anton Ulica Torrente št. 26. Prodaja olja, mila in kisa na drobno in debelo. Naročila izvršuje točno.

Krčme.

Čokelj Andrej Ulica Commerciale št. 10 toči izborna istrska in dalmatinska vina. Kuhinja priprosta ali čedna in cena.

Jurković Mate ulica Carintia št. 25 toči izvrstno črno in belo istrsko vino ter ima dobro domačo kuhinjo.

Jak. Perhauc Via Aquedotto št. 8. Zaloga vsakovrstnih vin in boteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Pirih Ivan Via Media št. 3., krčmar, toči črna in bela vina in pivo prve vrste. kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za magistratom). Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo.

Obuvala.

Stantič Josip „pri Pepetu Kraševu“ na Rožariju poleg cerkve Sv. Petra pod ljudsko šolo, ima veliko zalogo obuval. Sprejema tudi naročbe.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Trgovci.

Nazarij Grižon Via Giulia 64 prodaja vsakovrstnih jestvin, kolonijalnega blaga in olje

Ant. Furlan Piazza S. Francesco št. 2. Prodajalnica jestvin in kolonijalnega blaga. Postrežba točna, cene brez konkurence.

Abram Fran Via S. Francesco št. 22. Trgovec z dogami in sodarski mojster, izdeluje vsakovrstne sode in posodo. Delo solidno, cene zmerne.

Jak. Perhauc Via Stadion št. 20, pekarna in slaščičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domač kruh v pecivo. Postrežba točna.

R. Kolar na oglu ulice Geppa in delle Poste Nuove, prodaja kolonijalno blago, delikatese, likere itd.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni Commercio in Tedesco, ki sti shajalisci Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogo drugih časnikov.

T. Zadnik Via S. Francesco št. 16, mesar, postreže z vsakovrstnim mesom po zmernih cenah. Na željo pošilja na dom.

I. Tavčar, krojač Via delle Beccherie št. 6, priporoča se slovenskemu občinstvu.

Fran Hitty, Via Barriera vecchia št. 13, prodajalnica vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj, trgovec, ulica Sv. Catarina št. 9., priporoča svojo zalogo kolonijalnega blaga na debelo in na drobno razpošilja na deželo proti povzeta.

TEODOR SLABANJA

srebrar

ulica Morelli 12 v GORICI ulica Morelli 12

priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje **cerkvene posode in orodja. Staro blago** popravi, pozlati in posrebrni v ognju po najnižji ceni. Da si pa zamorejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to zgoraj omenjeni s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

„AGRICOL“

Patent T. 49/1008.

Privilegovano mehko kalijsko milo za uničevanje mrčesov

raztopljivo v mrzli vodi, v raznih krajih Trentina, Istre, Goriške in pri tuk. poljedeljski družbi izkušeno kot uspešno sredstvo z zatiranjem vseh parazitarnih in kriptogamičnih bolezni in žuželk v obče ki okužujejo trte, sadna drevesa in zelenjad. Navodilo, kako rabiti „Agricol“, na željo poštnine prosto.

Milarnica

F. Fenderl i dr. v Trstu.

Zastop in zaloga na Goriškem pri gosp. Frideriku Primas-u v Gorici, Veliki trg 16, na dvorišču.

„EDINOST“

večerno in zjutranje izdanje se prodaja, razun v drugih navedenih tobakarnah, tudi **najužnem kolodvoru.**